

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam valja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam valja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan valja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 36.

7. Ljubljani v ponedeljek 15. februarija 1892.

Letnik XX.

Prisilno zavarovanje proti požaru.

Na Dunaju, 10. februarija.

I.

Deželni glavar štajerski, grof Wurmbbrand, nasvetoval je s tovariši, da naj državni zbor sklene postaviti, da se uredi prisilno zavarovanje, katero naj potem posamezne dežele izvršijo na podlagi državne postave. Ta svoj predlog je danes utemeljeval v precijem govoru; iz tega in tudi drugih govorov hočem podati kratko poročilo, ker dotična zadeva je vredna vsekako resnega preudarka.

Tudi vlada sama je že naznanila v najvišjem prestolnem govoru, da hoče državnemu zboru predložiti postaviti za prisilno zavarovanje proti požaru, in, kakor se sliši, izdeluje se že dotični postavljeni načrt v ministerstvu, o katerem se bode še tekom leta posvetoval državni zbor.

Kolikor je sedaj znano, je namen vlade, le postaviti prisilno slehernega hišnega gospodarja, da mora zavarovati svoje poslopje, toda pri zavarovalnici, pri kateri koli hoče; deželni glavar štajerski, grof Wurmbbrand, pa hoče, da se postavno izreče prisilno zavarovanje, dalje naj se izreče monopol za dežele, to je, da smejo le dežele same izvrševati prisilno zavarovanje proti požaru. Utemeljeval je svoj predlog s sledečimi razlogi:

Navaja, da so se izrekli za prisilno deželno zavarovanje deželni zbori: Štajerski, moravski, solnograški, galjski, tirolski, zgornje-avstrijski, koroški in češki. V štajerskem deželnem odboru se je izdelal natančen načrt, in sicer na podlagi obširnih vsestranskih poizvedovanj, in prav iz teh poizvedb mora odločno protiviti se, da bi se le prisilno zavarovanje izreklo, ne da bi se deželam priznal monopol. Na Štajerskem je naštetih 300.000 poslopij, od katerih so tri četrtine zavarovane, ena četrtina pa ne, ker dotičniki nočejo ali ne morejo zmagati visoke zavarovalnine, ali pa ker jih zavarovalnice sploh nočejo sprejeti v zavarovanje, ker so dotična poslopja morda v nevarnosti zaradi požarov.

Privatne zavarovalnice sprejemajo najrajši v zavarovanje ona poslopja, katera niso tako požarno-nevarna ter se rade ogiblajo nevarnih objektov. Resnično je, da so premije pri trdno zidanih poslopijih primerno nizke, a zelo visoke so pri lesenih stavbah in slamatih strehah.

Vzemimo kmeta, ki ima s slamo krito hišo, hlev in druga poslopja, in ki zavaruje ta poslopja, recimo, za 3000 gld.; gotovo mora nad 20 gld. zavarovalnine na leto plačati. To je precejšnja davščina in morda znaša polovico ali blizu toliko, kakor tak kmetijski gospodar mora plačevati rednega zemljišnega davka.

Ni čuda torej posebno ob tako slabih letinah, pri tolikem zadolženju kmetijskih domov, da marsikateri gospodar opusti zavarovanje, ali pa le za malo svoto zavaruje svoja poslopja.

Tako je torej ravno najrevnejši del — mali kmetje in kočarji — brez zavarovanja. Zadostovalo pa ne bo, ako se proglasi postavno prisilno zavarovanje, ker privatne zavarovalnice bodo silno visoke premije od takih poslopij zahtevale, oziroma morale zahtevati.

Ako pa bo zavarovanje imela v lasti dežela, ter bodo po postavi vsi brez izjeme morali pri njej zavarovati, bode vsled mejsebojnosti dotična premija tudi za taka poslopja toliko zmerna in znižana, da jo bodo tudi revni gospodarji zmogli, ker deželna zavarovalnica bo imela skrb le za to, da se zmanjša revščina njenih deželanov.

Skrbeti bode morala, da bodo premije nizke, ter ne bo iskala dobička.

Govornik je navajal dalje v utemeljevanje svojega predloga dosežanje vspehe zavarovalnic posebno v Švici, na Bavarskem in na Saksonskem. V Švici imajo pokrajinske zavarovalnice, katere imajo ves monopol; prav tako na Saksonskem in Bavarskem. Brez tega, — pravi, — bi odločno ugovarjal prisilnemu zavarovanju, ker bi bilo le na dobiček privatnim zavarovalnicam tako občno prisilno zavarovanje.

Namen ljudsko gospodarske postave more le ta biti, da se zloži dobro in slaba zavarovanja, ozi-

roma manj in bolj varna zavarovalna poslopja, ter da se tako omogoči tudi revežem zavarovanje njihovega imetja.

To pa, da se nekako zravnaajo razlike v premijah in da se sploh zavarovalnina zniža, morejo le deželne prisilne zavarovalnice, kar se more doseči s prihranitvami pri stroških za agente, za oznaniila; istina je, da znašajo taki stroški celó do 40 odstotkov cele zavarovalninske svote. Očitano, da bode uprava deželne zavarovalnice draga, gotovo dražja kakor privatnih zavarovalnic, se govornik odločno protivi z dokazi, kakeršne nam daje bavarska deželna zavarovalnica, kjer so se premije za več kakor 50 odstotkov znižale! Kakor je razvidno iz uradnega letnega poročila, znižale so se premije v prvem zavarovalnem razredu od 19 1/2 vinarja za 100 mark vrednosti v l. 1882. na 7 1/2 vinarja, torej skoro na dve tretjini! Prav tako se je znižala premija tretjega razreda od 23 vinarjev na 15, v četrtem razredu od 26 na 19 vinarjev. Kar pa zadeva upravne ali administracijske stroške, navaja sledeče podatke. Švicarske deželne zavarovalnice imajo 2 1/2, k večjemu 6 odstotkov stroškov pri upravi zavarovanja. Nasprotno pa je znano, da znašajo upravni stroški zavarovalnice graške 29, oni zavarovalnice „Aziende“ 31 odstotkov svote premij!

Za začetek nasvetuje predlagatelj, naj bi se deželne zavarovalnice pečale le z zavarovanjem proti požaru, če ravno ne more tajiti, da bi prav deželne zavarovalnice bile najsposobnejše vzeti v roke tudi druga zavarovanja, namreč zavarovanje proti toči, proti živinskim boleznim, zavarovanje poslov in drugih delavcev za čas onemoglosti, oziroma starosti. Z veliko gorečnostjo je poudarjal nadalje, kako slabo je stanje malega kmeta. Država od kmeta veliko zahteva, malo pa zanj skrbi. Ako kmetu hiša, njegov dom, zgori, zapade siromaštvu ali vsaj zadolženju. Nekdaj se se zatekel pogorelec v skupni gozd, kjer si je nasekal potrebnega stavbenega lesa, in imoviti sosedje so mu pomogli, da je kmalu si zgradil nov dom. Sedaj ni tako in politiška gosposka zahteva pogostoma, da mora nov dom kriti z opeko, katere ne more kupiti. Ako dobi na up denarja,

LISTEK

Spominski list.

Upokojeni duhovnik č. g. J. Zan v Šmartnem pod Šmarno goro nam je blagohotno poslal naslednje pismo pokojnega Davorina Trstenjaka:

Blagorodni gospodine! Ker imam sedaj v cerkvi polno opravila, zraven še boleham, kakor po navadi, ne morem Vam z obširnimi razpravami postreči, vendar na bistvene točke Vaših vprašanj hočem Vam odgovoriti.

Dasiravno ime gore „Triglav“ utegne biti topično in značiti goro s tremi glavami, ker glava se je rabila tudi pri starih Slovencih za pomen: rt gore, Bergspitze, zato Lipoglava, vrhunec gore, na kateri stoji lipa, vendar je znalo ime tudi nastati po češčanju solnčnega božestva Triglava. Priložena knjižica, katero vam poklonim v znak spoštovanja svojega, Vam bode bistvo Triglavovo natenko razjasnila.

Babina Gora gotovo po Babi, boginji zemlje — matere črne zemlje. Bohinje ali Bohinj pa ne

bi jaz izpeljeval iz italijanskega „fuoco“, marveč bi kazal na ime galjskega mesta: Bohnia in trdil, da je „Bohinj“ prav staro slovensko ime. Opomnim Vas na beseda, po Koroškem znano: bohoden = üppig, boh = Speck, razbuhnoti = vor Ueppigkeit zerplatzen. Prvotni pomen je: pinguescere, tolčen biti, tolst biti, zato imena gostih z drevjem obraščenih hribov: Tolst, Tolšček, toda: Bohinj, Bohinje = eine Gegend mit üppigem Waldwuchs.

Nomen, mislim, da pomenja „Weideplatz“, pri nas na Štajerskem, noma, nama, nema = Alpenweide, gršk. βοσκή, lat.: nemus. Korenika nam pomenja: klanjati se. Tudi „Bača“ ne bi jaz izpeljeval iz italij. bacio = gegen Norden gelegener Ort, temveč iz bača, ded, oče. Vi še imate na Gorenjskem rodbine: Starabačnik. Ako imate Babena Gora, Babji Zob po Babi, Triglav po Triglavu, zakaj ne bi Bača opominjal na priimek Perunov, kateri se veli: ata, ded, bača, v solčavskih planinah so gore: Baba, Ded in Devica.

Bitnje, mislim, da po bitji, ker zgodovinska sporočila govori o nekakšni bitvi v Bohinji; vendar imen junakov ne poznamo.

Črtomira je Prešeren skoval, Valchunus,

Waldungus in kako vse nemški kronisti pišejo, je stoloval na Koroškem, in mislim, da se je zval Vladuh, ker ga je Anonym. Satish. prestavil v lat. Domitian, od domare, vladati.

Ko bi jaz imel čas, Bohinj obiskati, bi gotovo našel dosti gradiva, ali tako zmirom moram tekati za plugom.

Pobirajte, kolikor mogoče, zbudil bode Bog nam slovenskega Grimma, kateri bode vse vedel porabiti. Jaz le goščo čistim in iz rude kopam, mnogokrat zagazim, pa ni drugače pri na novo začetih vednostih. Zraven tega živim oddaljen od bibliotek, sam pa si ne morem vseh potrebnih dragih bukev kupiti, ker moji dohodki so pišli.

Ako me bodele drugokrat za pomen kakšnega imena vprašali, pristavite, kako selo leži, ali je kraj vode, hoste, kakošni je svet — močvirnat, peščenat itd., ker tako lažje se pride do prave razlage!

Da ste mi zdravi!

Vaš spoštovatelj

Davorin Trstenjak,
župnik.

Na Ponikvi, 4. aprila 1871.

zgradi si drago hišo, katere vrednost ni v nikaki razmeri z vrednostjo zemljišča njegovega. Ako sledé slabe letine, ne zmaguje obrestij od posojila, upnik mu odpové posojilo, vse posestvo pride na kant in navadno se proda za tako ceno, da so le v naj-srečnejšem slučaju plačana zemljišča; hiša pa, hlev in drugo poslopje, za katerih zgradbo se je zadolžil, se nič ne poštvava, in tako gre marsikateri pošten ter tudi priden gospodar s palico beraško iz svojega doma!

Dolžnost modre državne in deželne uprave pa mora biti, da kmetu varuje njegovo imetje, njegov dom; to pa doseže, če skrbi, da ima svoja poslopja zavarovana za nizko zavarovalnino ter da imoviti pripomorejo slabejšim, revnejšim. S tem pa se bo tudi doseglo, da se zniža število propadlih kmetij, da se zbrani naraščaj osiromašenih gospodarjev, da se zabrani število dolgov. Resnično moramo namreč priznavati, da veliko dolgov na kmetijah prihaja odtod, da se pogorelci zadolže, ko zopet zgradijo hišo in gospodarska poslopja.

Donavska parobrodna družba.

II.

Trgovski minister Bacquehem je nadaljeval tako-le: Jedenkrat sem že našteval slabe posledke, ko bi družbo pustili brez pomoči. Ta družba oskrbuje javne koristi. V prvi vrsti je vožnja osebnih ladij po gorenji Donavi. Če družba tukaj ustavi vožnjo, gotovo bodo prebivalci zahtevali, da na drug način preskrbimo promet. To pa bi bilo težko brez kake parobrodne družbe. Vlada je torej uvidela, da mora to družbo podpirati ter jo obvarovati popolnega propada. Vprašanje je bilo, katera in kolika bodi državna podpora.

Dvoje je bilo mogoče. Država bi mogla zagotoviti vsa sredstva, da bi si družba preskrbela potrebno število ladij, uredila pokojninski zaklad itd. Toda to bi stalo prevelike svote, zato se je vlada odločila za omejeno podporo na leta. Vlada hoče namreč to zboljšati pri družbi, kar je najbolj potrebno; v prvi vrsti pa je treba zboljšati ladije, potem si bode že družba sama pomagala. Sicer pa je sedanja uprava že mnogo storila.

Nekateri gospodje govorniki pa dvomijo, da bi se sploh družbi moglo pomoči na noge, češ, da je že preveč zagazila v dolgove. Ali javno mnenje o tej družbi vendar prečno sodi, in časnikarska poročila si jako nasprotujejo. Tako se čuje na jedni strani: Družba še ni v tako slabih razmerah, sama si lahko pomaga na noge in ne potrebuje državne podpore. Na drugi strani pa se sliši: Družbi se sploh več ne more pomagati, odveč bi bila vsaka državna podpora itd.

Nekateri so tudi nasvetovali, naj se družba podržavi. Ta misel ni nova, ker smo jo že lansko leto slišali. Tudi vlada se je pečala s to mislijo, toda odločila se je proti podržavljenju, ker se ne da določiti lahko pregledati nasledki državne vožnje z ladjami v tujih državah, in ker bi taka vožnja lahko provzročila resne prepire. Sicer pa tudi praktična potreba ne zahteva, da bi morali družbo podržaviti. Res je, da prejšnja uprava ni bila najboljša in da je družba sedaj v denarnih stiskah, ali svoje dolžnosti kot prometno podjetje je le izvrševala ter služila državnim gospodarskim in

trgovskim koristim. Zato ne morem priporočati negotovega in dragega poskusa s podržavljenjem.

Nekateri zopet ugovarjajo državni podpori, češ, da družba nasproti državi nema nobenih dolžnostij. A temu ni tako. Družba bi brez podpore ne mogla vzdrževati vožnje po vsej Donavi. Ker pa moramo skrbeti za promet že z ozirom na posamezne dežele, ker moramo iz trgovskih ozirov vzdržati tovarni promet po vsi Donavi, ker nam to zagotavlja nekako neodvisnost od tarifov obrežnih držav, zato so precej velike dolžnosti, katere prevzame družba v prvih paragrafih pogodbe. Poleg tega pa bode tudi država v prihodnje mogla govoriti pri delu novih ladij, pri določevanju tarifov, pri upravi vsega podjetja; dalje se družba zaveže ob vojski svoje ladije prepustiti državi za vojaške namene, prevažati pošto, donasati primerne zneske v pokojninski zaklad itd. Država bode v prihodnje tudi imela dva svoja zastopnika v upravnem odboru.

O visokosti podpore je trgovski minister rekel tako-le: Nakateri dvomijo, da bi nasvetona podpora zadoščala. Tudi vlada misli, da bi prenizka podpora bila brez uspeha, previsoke pa ne moremo dovoliti z ozirom na državne finance. Vlada je to vprašanje natančno proučila in se prepričala, da bi zadostovalo na leto 500.000 gld., in sicer 250.000 gld. podpore, katere bi družba ne vrnila, in 250.000 gld. brezobrestnega posojila. To pa deset let, to je od 1891 do 1900. Družba bi morala prevzeti vse nastete dolžnosti nasproti državi, vlada pa bode natančno pazila na upravo in poslovanje družbe, katera brez vladnega dovoljenja ne bode moglo storiti nobene večje premembe.

Tako minister. Mi pa dostavljamo ne željo, temveč opravičeno zahtevo, da vlada porabi ves svoj vpliv, katerega jej daje nova pogodba z družbo. Dolžnost vlade je, da se pri družbi odpravijo vsi nedostatki, da se napravi red v upravi, podpira trgovina in tako pospešuje ugled države na zunaj. Če se bode to zgodilo, potem moremo pozabiti nevoljo, katero je vzbujalo v vseh krogih prejšnje prav turško gospodarstvo pri tej družbi, in le potem moremo opravičevati tudi naše poslance, da so glasovali za podporo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. februarja.

Notranje dežele.

Reforma tiskovnega zakona. V soboto je imel sejo odsek za pretresovanje tiskovnega zakona. Vladni zastopnik, sekcijski šef dr. pl. Kralj, je pojasnil, kako misli vlada o tej stvari. Njegova pojasnila so se glasila kaj neprijazno vsaki premembi sedanjega tiskovnega zakona. Vlada ne more opustiti objektivnega postopanja, noče razširiti kompetence porotnih sodišč v tiskovnih zadevah, odreči se ne more časniški kaveiji. Edino, kar se tiče popravkov, bi vlada dovolila potrebno premembo tiskovnega zakona. Vladni zastopnik, ministerski svetnik Sagasser, se je izrekel za male premembe gledé na kolportáž. Sekcijski svetnik dr. pl. Froschauer se je pa izjavil proti odpravi časniškega kolka, kateri nese državi 1.625.000 gld., torej več, nego je proračunjen borzni davek. Samo malo premembo tega davka bi vlada dovolila. Odsekovi člani z vladnimi pojasnili niso bili zadovoljni in so izvolili pod-

odsek, ki se bode posvetoval o vladnih izjavah in ukrepal, kaj je sedaj storiti.

Grof Kuenburg. Levičarski minister grof Kuenburg pri vsaki priliki naglašá svoje nemško politično prepričanje. Tako se je te dni odpovedal odborništvu nemškega društva v Lincu, ali v svojem pismu je zagotavljal društvu, da se bode še znaprej zanimal za težnje tega društva. To ostenativno naglašanje nemštva pač ne more vzbujati prevelikega zaupanja Slovanov v vlado, v kateri sedi grof Kuenburg. Kateri drugi minister se upa tako odločno naglašati svoje prejšnje politično mišljenje?

Češko. Češki listi se pritožujejo, da vlada ni preskrbelo za prostore češki bogoslovni fakulteti, katera ima nad 150 slušateljev. Dobro je še, da je nadškof kardinal grof Schönborn dal prostore fakulteti v knezonadškofijski bogoslovnici. Nemška bogoslovna fakulteta pa ima lepe prostore, če tudi ima samo 50 slušateljev.

Češkonemška sprava. Gregor bil je sedaj prišel do prepričanja, da je postopanje češkega plemstva v vprašanju nove razdelitve okrajev patrijotično. „Narodni Listy“ pišejo celó za skupno postopanje vseh čeških strank. Menda so že Mladochi spoznali, da sami nikjer nič ne opravijo.

Ogersko. Cesar je podelil ogerskemu trgovskemu ministru Barossu veliki križ Leopoldovega reda. Ogerski ministerski predsednik je najbrž porabil ves svoj vpliv, ko je bil na Dunaju, da se dá ogerskemu trgovskemu ministru isto odlikovanje, kakor se je avstrijskemu. Vsekako je pa pomenljivo, da je avstrijski trgovski minister bil odlikovan takoj pri razglasu novih trgovskih pogodb, ogerski pa še le sedaj.

Vnanje države.

Srbija in Bolgarija. Srbski minister notranjih zadev je zahteval od vseh prefektur uradne izkaze o bolgarskih emigrantih. Vseh emigrantov je po teh izkazih v Srbiji 16, trije so že bili v Srbiji pred 1885. letom, eden je agent Gagarinovega podjetja, 6 je vojaških begunov, eden ima turški, eden ruski potni list.

Srbija. Katičevi prijatelji delajo na to, da bi bil zopet on voljen predsednikom skupščine, in močno agitujejo zanj. Vlada je pa proti njegovi zopetni izvolitvi. Poleg radikalnih disidentov bodo najbrž zanj glasovali tudi liberalci. Ko bi bil voljen, bila bi to velika nezaupnica za vlado.

Rumunija. Prva poročila o rumunskih volitvah glase se za vlado jako ugodno. Vladni kandidati so dobili v več krajih veliko večino. Izid prvih volitev bode ugodno vplival na prihodnje volitve. Pričakovati je, da se dobi trdno večino in tako naredi konec vedno ponavljajočim se ministerskim krizam.

Belgija. V sekcijah belgijske zbornice se sedaj bije boj za to, ali naj se pri premembi ustave kralju dovoli pravica, obrniti se do volilcev, ko bi mu kak zbornični sklep ne ugajal. Ko bi se pri ljudskem glasovanju večina ne izrekla za sklep parlamenta, zgubil bi veljavo. Nasprotniki te nove pravice trdijo, da je to nepotrebno, ker kralj sme itak razpustiti zbornico, če mu parlament ne ugaja, in zborničnim sklepom lahko odreče sankcijo. Ko bi se vpeljala taka določba in bi se volilci izrekli proti kakemu zborničnemu sklepu, bila bi to nezaupnica za zbornico, ki bi se potem morala razpustiti. Kralj je pa odločno za tako določbo in je celó zapretil, da odstopi, ako se ne vsprejme. Kralj belgijski je bil dosedaj strogo ustavni vladar in še nikdar ni odrekel sankcije kakemu zakonu. Tako tudi v bodoče ne misli svojevoljno ovirati parlamenta, pa tudi ne mara potrjevati sklepov, ki bi se morda ne strinjali s praviim narodnim mnenjem. Da v dvomljivih slučajih izve, kako sodi narod, hoče omenjeno ljudsko glasovanje. Mnogi poslanci pa neso za to glasovanje, ker se bojé, da bi se zlorabilo, kakor se je za Napoleona III. v Franciji.

Slovensko-konservativno časopisje.

IV.

Kako razširjajmo katoliško narodno časopisje? Vak narod ima tako časopisje, kakeršno si zasluži sam, kajti na občinstvu, katero čita časnike, je ležeče, katera načela bodo prevladala v njega časopisju, ali konservativna ali pa liberalna. Vendar bi liberalno časopisje niti nemško, niti slovensko ne imelo toliko moči in ne bi razlivalo zlobnega strupa tako obilo v narod naš, da naši narodnjaki sami k temu ne pripomorejo s sodelovanjem pri liberalnih časnikih in z njih naročevanjem. Žalostna istina je torej, da verni Slovenci sami pomagajo plesti bič, s katerim nas tepó nasprotniki naši.

Naše konservativno časopisje se bode do cela ojačilo le tedaj, ako olikano in neolikano občinstvo spozna pomen in korist katoliškega časopisja, ako mu vdahnemo zavest, da je vestna dolžnost vsakega katolika na vso moč pospeševati in podpirati katoliški tisek. K pospeševanju in razvoju naših konservativnih časnikov more vsakdo kaj pripomoči. Mnogi s pridnim dopisovanjem, drugi z obilnim naroče-

vanjem, zopet drugi s priporočanjem in razširjanjem. Priporočajmo toplo naše konservativne slovenske liste prijateljem, znancem in kmečkemu občinstvu. Včasih treba je edne prijazne besede in ta ali oni se bo naročil na priporočeni mu časnik. Včasih zadošča, da kakega dobromislečega gostilničarja, predsednika kake čitalnice, oskrbnikstva kakega kopališča le opomnimo, da naroči ta ali oni list, in rad nam bode ustregel. Tudi s posojevanjem dobrih časnikov pospešujemo naše časopisje. Ako posojujemo dobre liste, občinstvo tiste bolje in bolje spoznava ter dobiva veselje in zanimanje za čitanje. Marsikdo na kmetih morda še ni imel nikdar nobenega časnika v rokah; ako mu parkrat posodimo svoj časnik, priku-pi mu se kmalu tako, da nam ga vrne z opomnjo: „Nisem znal, da je list tako podučljiv in zabaven, znaprej ga bodem naročil sam.“

Navedemo še jeden praktičen način za razširjanje slovenskih konservativnih časnikov, ki je lahek in po ceni: Zahtevajte po vseh javnih shajališčih, kamor redno zahajate in puščate svoj denar, slovenske konservativne liste! Ako se ravnate vsi in povsodi neustrašeno po tem pravilu, veliko bode-

te pomagali našemu časopisju. Dobilo bode s tem vedno več naročnikov, zajedno pa tudi, kar je poglavitno, vedno večjo javno veljavo. Ako bomo namreč zahtevali po gostilnah, hotelih, kavarnah, čitalnicah, kopališčih itd. konservativne naše časnike, morali si jih bodo dotični gospodarji prej ali slej naročiti in s tem se nam bodo pomnožili naši naročniki.

Pa tudi liberalci bodo dobili tem potom naše liste v roko. Začeli jih bodo čitati in primerjati s svojimi liberalnimi listi, in stavimo, da se bode marsikateremu streznilo v glavi, ko bode primerjal liberalno pa konservativno časopisje. Zginili bodo predsodki in krive sodbe, katere je imel v načelih in idejilih, katere zastopa konservativno časništvo, in morda bo ta ali oni liberelec pustil „svoj list“ pa se naročil na konservativni časnik, uvidevši, da konservativna načela imajo modro in trdno podlago, načela liberalizma pa so pogubna in puhla. Saj vemo, kako pristransk postane človek, ako čita vedno le eden list, kako mu se vtepo v možgane nazori in duh tistega lista. Pa če tudi ne pridobimo tem načinom nobenega liberalca za našo stvar,

Italija in Svica. Italijanski vladni parlamentarni krogi imajo malo upanja, da bi se sklenila s Švicco trgovska pogodba. Če se Švicarji ne bodo hoteli udati, hočejo Italijani na meji storiti jako odločne naredbe, da preprečijo vsako tihotapstvo. S tem, da se ta pogodba ne sklene, dobi srednjeevropska gospodarska državna zveza precejšnjo luknjo v veliko veselje Rusov in Francozov.

Italija. Po vseučiliščih so razni neredi. Povod neredom je to, ker je učni minister zankazal, naj se odpravi razvada, po kateri so se vsprejemali na vseučilišča dijaki brez mature za redne slušatelje, če so le obljubili, da pozneje napravijo zleostni izpit. Tudi drugi izpiti so se dosedaj tako odlagali. V ministerstvu so že dolgo čutili, da je treba odpraviti te razvade, ali dolgo se niso upali kaj ukreniti, ker so se ta zla jako globoko vkoreninila. Tudi sedaj se misli, da bode minister umaknil svojo naredbo.

Izvirni dopisi.

Iz ljubljanskega Vrha pri Vrhniki, 23. februarija. Kdo neki bode od tu pisal, mislil si bode marsikateri bralec. Ko sem se pred kakimi štirinajstim dnevi peljal iz Borovnice na južno stran in z višine Javorča gledal na Vrhniko in nje prekrasno okolico, vzbudila se mi je nehoté misel, kako je to, da tako velik in lep kraj, kakor je ravno Vrhnika, nima železnice, in zakaj so jo naši očetje rajši delali čez močvirje po ovinkih in potem po gozdu, kakor pa naravnost iz Ljubljane na Vrhniko in dalje v Logatec, kjer bi stala dvakrat manj in bi bila veliko krajša proga.

Ker sem jaz že od mladosti jako radoveden, nisem se mogel vzdržati, da bi o priložnosti ne vprašal kakega Vrhnika o tej stvari. In kaj sem zvedel? Tedanji naši očetje niso hoteli železnice in vsi z jednim glasom so rekli: „Proč ž njo, mi jo ne potrebujemo!“

Mislili so si, ako mi železnice nimamo, bode se na Vrhniki še ravno tako zaslužilo z vožnjo med Trstom in Dunajem, kakor prej, a le prekmalu so uvideli, kako so se zmotili.

Dalje sem bil pa zopet radoveden, ker Vrhnika vidijo in spoznajo, kake koristi so postaje, zakaj se ne potrudijo, da bi se vsaj na Javorcu postaja napravila. In kaj sem zopet zvedel?

V tem oziru se je pred kakimi petimi leti naredila prošnja na vodstvo južne železnice, katero je postalo takoj dovolilo in ob enem tedanjega g. načelnika vprašala, kje si ravno želé postajo. A glejte bistro glavo! Odgovoril je blizu tako-le: „Aha, mi je ne potrebujemo!“

Omenjeni gospod se je pač oziral na kakih pet do deset malih posestnikov, kateri so zaslužili bore krajcarje z vožnjo lesa in žaganic v Logatec. On ni pomislil, ko bi se postaja napravila, da bi se petkrat toliko zaslužilo.

A dandanes se le silno redki vozovi z lesom obloženi srečujejo v Logatec, ker gozde na Vrhniki in okolici je večinoma že uničila sekira, le umnejši in premožnejši posestniki imajo še, kateri pa nočejo vse en dan posekati.

Ker so sedaj na Vrhniki druge razmere, mislim, da sedaj ne bi bilo nobene škode za Vrhniko, ako bi se postaja na gori omenjenem prostoru napravila. Ako niso postaje v Borovnici, Logatecu in drugod na kvar, ampak le v povzdigo kraja in blagostanja, gotovo tudi na Vrhniki ne bode izjeme.

vendar bode veljalo tako naše častništvo v javnosti vedno več; čitali bodo naše časnike tudi naši največji nasprotniki že iz radovednosti, češ, kaj neki pravijo k temu „klerikalni listi“. Tudi inserati bi se tako pomnožili v naših časnikih, kajti trgovci, obrtniki, rokodelci in drugi dajejo svoja naznanila le v take liste, ki so obilno razširjeni in imajo mnogo naročnikov.

Terjajte torej, rojaki, povsodi po javnih krajih in shajališčih slovenske konservativne časnike; to ravnanje vas ne stane niti vinarja, le nekoliko poguma je treba, a vspeh bo lep in gotov. Ali nam more mاری kdo zameriti, ako ravnamo tako? To ravnanje je naravno in pravično tako, da nam radi tega ne more najzlobnejši nasprotnik očitati ničesar. Za pošten denar sme vsakdo in povsodi terjati pošteno postrežbo tudi v oziru časnikov. Ako se pa ne ganemo in ne zahtevamo, kar nam gre po pravici, potem ni čuda, da smo povsodi zaničevani in prezirani. Zapomnimo si besede slavnega Windthorsta, katere veljajo tudi o časopisju: Brez agitovanja ne doseže se v javnem življenju ničesar.“

Torej gospodje, kateri imate kaj besede, in katerim je kaj na povzdigi Vrhnike, ali ne bi bilo dobro, ko bi še enkrat poskusili zaradi postaje?

Prepričan sem, da škode nobeden od tega ne bode imel, ampak marsikateri velike dobičke, največje pa gotovo Vrhnika in nje okolica.

Brežan.

Iz Cerkelj, 11. febr. Podružnica sv. Cirila in Metoda pri nas vrlo napreduje ter si pridobiva novih prijateljev. O veselici sv. Treh Kraljev dan se je nabralo pri tomboli kakih 40 gld. za to družbo; dokaz., da se narodna zavest vedno bolj utrjuje. Naše častite gospe in gospice, na čelu jim g. Vavken-ova, so zložile 26 gld., lepa jim hvala za to požrtvovalnost. Župnija Cerklje je sedaj vpisana kot pokroviteljica vplačavši znesek 105 gld. Pri nas se je v prospeh te družbe največ trudil g. Jak. Hočevnar in — ne motimo se — tudi izmed vseh župljanov najglobokeje segel v žep. Tudi posestnik Šter ima zanj lepe zasluge.

Pa še v drugem oziru zelene Cerklje napreduje, olepšujejo se namreč. Zasluga zato gre gosp. zdravniku Ed. Globočniku, ki si je še eno hišo ob cesti pred vasjo sozidal in jo elegantno uredil. Vsak tujec jo pozorno ogleduje in občuduje. Blagoslovljena je bila 21. januarja. Novosozidana hiša nam pa tudi dokazuje, da se iz Kranja vrnivši g. zdravnik ne misli več drugam seliti, ampak si je v priljubljenih Cerkljah izvolil stalen dom. On ljudem streže, ljudje pa njemu. Bog daj srečo v novej hiši!

Okrasje novega deželne gladišča.

Ob svojem času smo poročali, koliko opravičene nevolje so vzbudili pri verno-uravnih Ljubljancih nespodobni kipi, s katerim se je okrasilo z današnjim darom kranjske hranilnice zunanje lice novega deželne gladišča. Omenili smo že tudi, da je odbor „Katoliške družbe“ sklenil izročiti deželnemu glavarju kranjskemu spomenico, v kateri naj bi odločno oporekal proti tem potvorom, žalečim versko-nravni čut našega naroda pa zahteval, da se odstranijo. To namero je odbor „Katoliške družbe“ izvršil ter izročil po posebnem odborovem odposlansvtu g. deželnemu glavarju naslednjo spomenico:

Blagorodni gospod deželni glavar!

Z velikanskimi troški gradi dežela Kranjska novo gledališče v Ljubljani. Že pred pričetkom zidanja so se proti grajenju novega gledališča važni in dobro utemeljeni pomisleki, katere so narekovali finančni oziri.

Toda ko so vkljub temu sklenili odločilni faktorji, da se bode gradilo gledališče, nadejati smo se smeli, da se bo pri zgradbi oziralo vsaj na versko-nravno čutilo našega naroda. Žal, spoznati moramo, da smo se varali v kaj opravičeni nadi. Poleg ogromnih gmotnih stroškov morali bodo trpeti Slovenci tudi duševno kvar.

Zunaj na zgradbi deželne gladišča postavljene so namreč kot krasilo novi zgradbi pol-nagi kipi, ki žalijo sramežljivo oko, ki so vzlasti nedorasi mladini v nravnostni izpodtiktjej, ki bijejo v obraz načelom krščanske nravnosti in krščanske vere.

A to ni dovolj. Sklepati iz načrtov za olepšavo gledališke dvorane bodo v gledališčni dvorani slike, odlikujoče se z — nagoto.

„Katoliška družba za Kranjsko“, kateri je namen pospeševati versko-nravno mišljenje in življenje v deželi, izjavlja zato proti temu slovesno svojo oporeko ter v imenu razžaljenega versko-nravnega čutila svojih udov odločno protestuje, da bi se sploh, vzlasti pa na deželne troške, take ne-estetične in nenravne spake na ogled postavljale na gledališkem poslopju.

Ni tukaj umestno obširneje pojasnjevati, da je popolno napačno temeljno načelo nemške moderne umetnosti, ki trdi, da je nago telo človekovo ali, kakor pravijo, da je „arhitektonična lepota človeka“ najvišji smoter lepim obrazovalnim umetnostim. Zato trdimo, da je predstavljanje golega človekovega telesa — ne-estetično.

Jednako obsodbo zasluži vpodabljanje golote vzlasti v etičnem oziru.

V tem oziru je namreč telo človekovo — akoravno bi bilo v čutnem svetu vrhunec lepote — nelepoto vsled greha. In zato ono ne more biti predmet obrazovalnim umetnostim, ker te vpodabljaajo samo lepe predmete. Toda ako bi vseh teh vednostnih dokazov proti nagoti v umetnosti ne bilo,

zadostovale bi žalostne skušnje starišev in vzgojiteljev, ki pričajo, kako destruktivno vplivajo taki umotvori na nravnostno mišljenje in življenje mladine.

Z ozirom na estetična, etična in verska načela, katerim se je vsakemu katoličanu klanjati i v lepih umetnostih, podpisano društvo iskreno obžaluje, da so se taki izdelki potvorjene umetnosti postavili kot krasilni kipi na pročelje novega gladišča ter da se namerava v istem smislu slikati tudi gledališčna dvorana.

V imenu krščanske mladine, kateri so omenjeni potvori brez dvoma v spodtiko, v imenu krščanskih starišev in vzgojiteljev, katerim se s tem njih prevažna naloga obtežuje, v imenu slovenskega naroda, verno-nravnega, ki ne more in ne sme trpeti, da bi se ž njegovimi žulji gradila in krasila poslopja, ki s svojim zunanjim licem bijejo v obraz krščanskemu poštenju, protestujemo slovesno proti tem potvorom ter prosimo, naj zastop dežele kranjske, pomneč besed Aristotelovih: „Oblastva naj čujejo nad tem, da se nikjer ne izpostavljaajo nespodobne sohe in slike“, stori vse potrebno, da zadosti žaljenemu versko-nravnemu čutilu prebivalstva in da se odstranijo izpodtakljivi kipi raz poslopje deželne gladišča ter da se v tem smislu primerno prenaredi načrt za slikanje gladiščne dvorane.

Tako slove spomenica „Katoliške družbe“. — Nadejamo se, da bo zadostovala. Trdno smo uverjeni, da bo deželni zastop z ozirom na velike gmotne žrtve ugodil tej pravični zahtevi. — Ako bi pa to ne zadostovalo, tedaj seveda moralo bo govoriti ljudstvo samo. In ta glas našega ljudstva bo uprav v gledališčnem vprašanju jako rezeek. Torej: Videant consules!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. februarija.

† France Cegnar.

Pred sklepom današnje številke smo iz Trsta dobili žalostno poročilo, da je sinoči ob četrtna 12. uro umrl znani slovenski pisatelj France Cegnar. Rodil se je dne 8. decembra 1826 pri sv. Duhu poleg Stare Loke, hodil v prve šole v Škofji Loki, gimnazijo je dovršil v Ljubljani leta 1849, pozneje na stopil v službo pri pošti in brzojavu v Trstu, Pazinu in zopet v Trstu, kjer je bil kot nadkontrolor tudi umirovljen. Že kot učenec na ljubljanskem liceju je vrejeval šolski list, pri katerem so mu pomagali Svetec, Jeriša, Bohinec in Merhar. Pozneje (leta 1849) je pomagal pri listu „Sloveniji“, leta 1850—1851 pri „Ljubljanskem Listu“. Od l. 1860 do 1868 je poučeval slovenščino na tržaški gimnaziji, prelagač uradne spise, dež. zakonik za Trst in Primorje, bil nekaj časa mestni odbornik, snoval čitalnice in vodil narodna društva slovenska, sodeloval pri „Ilirskem Primorjanu“ in „Primorcu“ in naposled pri „Edinosti“, dokler mu neso odpovedale telesne in duševne moči. Cegnarja smemo prištevati najmarljivejšim pesnikom slovenskim, ki se odlikuje z uglajeno besedo z ozirom na prejšnje naše slovstvene razmere, lahkim slogom in živahno domišljijo. Prve svoje pesmice je pričel objavljati v „Novicah“ že l. 1849., navadno je prelagač iz raznih slovanskih jezikov in nemškega. Oglašal se je tudi „Sloveniji“, v „Vedežu“, „Ljubljanskem Časniku“, v Bleiweisovem „Koledarčku“ in Janežičevem Glasniku“. Večja njegova dela so 1. Zbrane njegove pesmi, katere je natisnil I. Leon v Celovcu. „Glasnik“ je pisal o njih: „Mnoge izmed njih so pravi biseri slovenskega pesništva. Sploh so velike pesniške lepote in toliko čiste in čedne, da jih bodo brez izpodtike brali mladi in stari, duhovni in neduhovni.“ — 2. Marija Stuart. Tragedija v petih dejanjih po Frideriku Schillerju. — 3. Viljem Tell. Spisal F. Schiller. — 4. Babica. Obrazi iz življenja na kmetih. Spisala česki Božena Nemceva, poslovenil Franc Cegnar. — 5. Valenštajn. Spisal Schiller, poslovenil Cegnar. Mnogo Cegnarjevih izvirnih in preloženih del so radi sprejeli v šolska „Berila“ in „Ovetnike“. V Trstu je Cegnar marljivo deloval in pomagal tudi pri političnih listih. Za gledališče je preložil opero „Campa“ ter igri „Deborah“ in „Rodoljubi“. Cegnar je bil torej jako vnet narodnjak in odličen slovenski pisatelj. Akoravno je v svojih prevodih rabil nenavadne oblike, vendar so brez dvoma blagglasni, naravni, umevni in svojstvu našega jezika tako primerne, kakor bi

bili izvrno delo izvrstnega pesnika. Tudi o Cegnarju veljajo Horacijeve besede: Non omnis moriar, kajti Cegnarjevo ime bode v našem živelo na veke. Pokoj njegovi duši!

(Državni zbor.) V soboto je nekda sklenil ministrski svet, da se obravnava o dunajskih prometnih napravah v državnem zboru odloži do meseca aprila in da se državni zbor razide koncem tega tedna. Poljski in konservativni klub namreč zahtevata, da se deželni zbori snidejo že prve dni meseca sušca.

(Umrli) je sinoči, kakor se nam brzojavlja, veleč. g. Fran Mikuš, nadžupnik in dekan v Konjicah na Štajarskem. Pogreb bode v sredo zjutraj. Upamo, da nam kateri prijatelj o pokojniku obširneje poroča.

(Umrli) je dne 12. t. m. v Št. Petru pri Gorici preč. g. Anton Domicej, bivši vikarij v Ornem Vrhu nad Idrijo, za rakom v želodcu. Rodil se je dne 10. junija 1834 v Zagorju na Notranjskem in bil v duhovnika posvečen l. 1859. N. v m. p.!

(Častno občanstvo.) Iz Velikih Lašč se nam brzojavlja: Odbor občine Videm pri Vel. Laščah je dne 13. t. m. enoglasno z „živio“-klici izvolil za častnega občana g. Danijela Šuflija, c. kr. okr. sodnika v Laščah.

(Poročil) se je danes v Žužemberku g. Anton Belec, znani posestnik, kleparski mojster in vrli narodnjak v Sentvidu nad Ljubljano, z gospico Josipino Zavodnikovo iz Žužemberka. — Dne 3 t. m. se je poročil g. Vilko Rohrmann, pristav sadjarske in poljedelske šole na Grmu, z gospico Matildo Koračinovo.

(Utopljenec najden.) Iz Planine se nam poroča, da so v nedeljo 14. t. m. našli utopljenca Jakoba Goljo, ki je že 29. novembra lanskega leta na potu v Malne zginil pod vodo. Ker je bila voda ta čas precej velika, je bilo vse iskanje brezuspešno. V nedeljo pa zapazi grajski lovec Vodopivec, stikajoč za racami, v nekem stranskem tolmunu Unice pod Ivanjim Selom kos obleke. Ko blizu stopi, spozna truplo utopljenčeve. Nosu in prstov manjka, glava mu je silno otečena in tudi drugi život močno napet; 11 tednov je ležal v vodi.

(Srečen lovec.) Iz Planine se poroča, da se je pretekli teden ondi mudil svetli knez Windisch-Graetz zaradi ponočnega lova na čakanju. Ustrelil je tri večere zaporedoma okoli 10. ure iz svojega šotora v Bukovcu vselej starega močnega lesjaka. V nedeljo se je povrnil na Dunaj.

(Predpustna dogodbica.) Piše se nam: Sreča je opoteča, to je minoli teden skusil tudi g. Elija Predovič v Ljubljani. Po južni železnici je namreč dobil na tukajšnji postaji 104 prašiče. V Vodmatu pod Ljubljano pa je imel 8 enakih ščetincev, katere je menda hotel v družbi z onimi slovesno pripeljati v Ljubljano. Nekje za železničnim nasipom je združil vso čedo ter jo prignal na šentpetersko mitnico, kjer je pokazal vozni list, glaseč se le na 104 rilce. Užitninski pazniki pa so jako natančni, obrnejo ti vso slamo na vozu in preiščejo koše, torej je naravno, da so prešteli tudi g. Predoviča svinjsko jato, in glejte, šteli so dobro, kajti našli so jih 112 in ne 104, kakor je bilo zapisano na voznem listu. Ker pa ravnateljstvo užitninskega zakupa matljivo skrbi za mestno korist, bilo je milostnega mnenja, naj bi g. Predovič neprostoovoljno poklonil primerno svoto v dober namen. Dotični neprostoovoljni dar je nekda znaten.

(Na novomeški gimnaziji) je bilo koncem prvega poluleta 210 učencev; mej temi je bilo 24 odličnjakov, prvi red je dobilo 123, drugi 57 in tretji red 6 dijakov.

(V Trstu) je umrl umirovljeni svetovalec deželnega sodišča Karol Dejak, rodom Senožčan.

(Mlad umetnik.) Raoul Koczalski je še-le sedem let star Poljak, pa že slaven umetnik na glasoviru. Prirejal je koncerte na Dunaju in drugih večjih mestih ter povsod vzbujal občudovanje. Prihodnjo sredo bode koncertoval v Ljubljani v „Tonhalle“. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

(V Novem Mestu) je bilo v minolem letu 1891 rojenih 45 otrok, 21 dečkov in 24 deklic. Umrlo pa je 35 oseb, 14 moških in 21 ženskih. Najstarejši moški je štel 82, ženska 79 let. Porok je bilo 9.

(Imenovanje) Štajersko finančno ravnateljstvo je imenovalo c. kr. davčnega kontrolorja H. Payerja davkarjem, pristava V. Horaka in E. Bernerja davčnima kontrolorjema.

(Štajerske eskomptne banke) upravni svet nāznaja, da je uradnik Ernest Bannert izneveril 136.355 gld.

(Pevsko društvo „Ljubljana“) je včeraj imelo občni zbor v steklenem salonu ljubljanske čitalnice. V odbor so bili izvoljeni gg.: Alojzij Jenič, predsednik; Anton Gutnik, podpredsednik; Fr. Tavčar, tajnik, Josip Vidmar, blagajnik; J. Zalaznik, Vinko Pregl, Iv. Pavšek, Fr. Saje in Ivan Boltavzer odborniki; Zmagoslav Bajec in Štefan Francot, pregledovalca računov.

(Novo društvo.) Ministerstvo je vsled pritožbe proti odloku prve instance potrdilo pravila „Delavskega izobraževalno-podpornega in varstvenega društva“ v Ljubljani.

(Prvo slovensko pevsko društvo „Ljubljana“) vabi na plesni venček, kateri bode v nedeljo, dne 21. februarja t. l., v steklenem salonu ljubljanske čitalnice s sodelovanjem vojaške godbe slav. c. in kr. pešpolka baron Kuhn štev. 17. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 kr., za družino dveh oseb 70 kr., za družino treh oseb 1 gld. Vstopnice dobivajo se do dne 21. februarja dopoldne v prodajalnici g. J. Zalaznika na Starem Trgu, v trafiki g. J. Sešarka (Čitalnica) in zvečer pri blagajnici. — Plesni red: Pred polnočjo: Polka. Valček. Polka franc. I. kadrilja. Mazurka. Polka. Polka franc. II. kadrilja. Valček (dame volijo). Po polnoči: Polka franc. Valček. III. kadrilja. Mazurka. Valček. IV. kadrilja. Polka franc. Polka hitra.

(Domačo maskarado) priredé v nedeljo, dne 21. t. m., v gostilni g. Hausenbiehlerja v Žaleu. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 50 kr. Svira šmarijska godba.

Telegrami.

Radovljica, 15. februarja. Upokojeni duhovnik gosp. Urevec je danes popoldne ob 3. uri umrl.

Dunaj, 14. februarja. „Conservative Correspondenz“ poroča, da bode vlada še v tem zasedanju zahtevala kredit za draginjske doklade c. kr. uradnikom in slugam.

Dunaj, 15. februarja. Vlada je predložila državnemu zboru postavni načrt, da se trgovske razmere s Srbijo začasno vredé

do 30. junija 1893; dalje postavni načrt o državnih podporah v olajšanje škode po uimah. Ta načrt se je izročil budgetnemu odseku, da ga takoj reši. Zbornica je sprejela nujni predlog odseka za presojo strahu na borzi dne 14. novembra, da vlada takoj predloži vse akte kazenske preiskave in akte o preiskavah na borzi. Zbornica je v tretjem branju sprejela postavni načrt o donavski parobrodni družbi s 125 glasovi proti 44. Proti so glasovali nemški nacijonanci, Mladočehi in antisemitje.

Praga, 15. februarja. Včeraj so staročeski deželni poslanci soglasno sklenili, da obdrže mandate in da se obravnave o nemško-češki spravi odlože, dokler niso izdelane vse predloge.

Lvov, 14. februarja. Cesar je dovolil novo višjo gimnazijo v Buczcu, počenši z l. 1893.

Belgrad, 14. februarja. Včeraj so radikali sklenili sprejeti odpoved predsednika skupščini, Katića; njegov naslednik bode Tavšanović ali Rista Popović.

Rim, 14. februarja. Auditor sv. stola, msgr. Boccali, je danes zjutraj za pljučnico umrl.

Tuji.

12. februarja.

Pri **južnem kolodvoru**: Förster, slikar, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Lazar, stud. iur., iz Opaticje — Gričar s soprogo iz Kranja. — Peršin iz Trsta. — Cerar posestnik, iz Blagovica. — Pirkovič iz Kolovrata.

Pri **bavarskem dvoru**: Birk, ključar, s soprogo, iz Ljubljane.

Umrli so:

10. februarja. Elizabeta Prepeluh, gostija, 78 let, Kladezne ulice 16, marasmus. — Janez Suštar, delavec, 38 let, Tržaška cesta 33, jetika.

12. februarja. Janez Hudnik, sprevednikov sin, 7 mesecev, Dunajaka cesta 7, convulsionem. — Anton Drugovič, delavčev sin, 3 mesece, Poljanski trg 5, katar v črelih. — Jera Alič, delavka, 57 let, Cesta v mestni log 10, influenza.

V bolnišnici:

11. februarja. Jožef Hrovat, gostač, 82 let, marasmus.

Vremensko poročilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokri na 24 ur v inč
	opazovanja	razkoma v mm	topimerna po Celziju		
13	7. u. zjut.	731.0	-8.2	brezv.	megla
	2. u. pop.	727.0	4.4	sl. vzh.	del. jasno
	9. u. zveč.	730.1	-2.0	"	jasno
14	7. u. zjut.	729.7	-6.0	brezv.	megla
	2. u. pop.	729.1	2.8	sl. vzh.	jasno
	9. u. zveč.	730.8	-2.8	"	"

rednja temperatura obeh dni -1.9° in -2.0°, oziroma za 1.5° in 1.6° nad normalom.

Marsala Florio,

najboljše italijansko desertno vino za slabotne, bolehné in okrevajoče.
Steklenica 1 gld.

Piccolijeva lekarna

„Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (1313) 6

Dunajska borza.

Dne 15. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " — "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 70 "
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1038 " — "
Kreditne akeije, 160 gld.	305 " — "
London, 10 funtov strl.	118 " 25 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 38 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemških mark 100	57 " 92 1/2 "

Dne 13. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 80 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 55 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 40 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 10 "
Rudolfore srečke, 10 gld.	20 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	60 " 50 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " 50 "
Akeije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 " 75 "
Akeije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2835 " — "
Akeije južne železnice, 200 gld. sr.	88 " — "
Papirni rubelj	1 " 16 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% galliske propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

45.000 goldinarjev
se dobi z jedno
zemljišnokreditno promeso
à 1 gld. in 50 kr. kolek.
Žrebanje dne 15. februarja.